

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של

מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב

יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת

פסח תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק ח

א. כָּל הַזְּבָחִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּחַטָּאוֹת הַמֵּתוֹת, אוֹ בְּשׁוֹר הַנִּסְקָל, אֲפִלּוּ אֶחָד בְּרִבּוֹא - יָמוּתוּ כֻּלָּם. נִתְעָרְבוּ בְּשׁוֹר שֶׁנֶּעֶבְדָה בּוֹ עֲבֵרָה, אוֹ שֶׁהֵמִית אֶת הָאָדָם עַל־פִּי עֵד אֶחָד, אוֹ עַל־פִּי הַבְּעָלִים, בָּרוֹבֵעַ, וּבִנְרְבָּע, וּבַמְקֻצֶּה, וּבַנֶּעֱבָד, וּבָאֶתְנָן, וּבַמְּחִיר, וּבַכִּלְאַיִם, וּבַטְּרֵפָה, וּבַיּוֹצֵא דֹּפֶן - יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמָּכְרוּ, וְיָבִיא בִּדְמֵי הַיָּפֶה שֶׁבָּהֶן מֵאוֹתוֹ הַמִּין. נִתְעָרֵב בְּחֻלִּין תְּמִימִים - יִמָּכְרוּ הַחֻלִּין לִצְרִיכֵי אוֹתוֹ הַמִּין: ב. קָדָשִׁים בְּקָדָשִׁים, מִין בְּמִינוֹ - זֶה יִקָּרֵב לְשֵׁם מִי שֶׁהוּא, וְזֶה יִקָּרֵב לְשֵׁם מִי שֶׁהוּא. קָדָשִׁים בְּקָדָשִׁים, מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ - יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיִמָּכְרוּ, וְיָבִיא בִּדְמֵי הַיָּפֶה שֶׁבָּהֶן מִמִּין זֶה, וּבִדְמֵי הַיָּפֶה שֶׁבָּהֶן מִמִּין זֶה, וְיַפְסִיד הַמּוֹתָר מִבֵּיתוֹ. נִתְעָרְבוּ בִּבְכוֹר וּבְמַעֲשֵׂר - יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ, וְיֵאָכְלוּ כִּבְכוֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יְכוֹלִין לְהִתְעָרֵב, חוּץ מִן הַחַטָּאת וּמִן הָאָשָׁם: ג. אָשָׁם שֶׁנִּתְעָרֵב בִּשְׁלָמִים - יִרְעוּ עַד שֶׁיִּסְתָּאֲבוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שְׁנֵיהֶם יִשָּׁחֲטוּ בַּצָּפוֹן, וְיֵאָכְלוּ כָּחְמוּר שֶׁבָּהֶן. אָמְרוּ לוֹ: אֵין מְבִיאִין קָדָשִׁים לְבֵית הַפְּסוּל. נִתְעָרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת: קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים בְּקָדָשִׁים קַלִּים, הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לִשְׁנֵי יָמִים - יֵאָכְלוּ כָּחְמוּר שֶׁבָּהֶן: ד. אִבְרֵי חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּאִבְרֵי עוֹלָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִתֵּן לְמַעְלָן, וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בְּשַׂר הַחַטָּאת מִלְמַעְלָן, כְּאִלּוּ הוּא עֵצִים. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: תִּעָבֵר צוּרָתָן, וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵפָה: ה. אִבְרִין בְּאִבְרֵי בַּעֲלֵי מוּמִין - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם קָרַב רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן - יִקְרְבוּ כָּל הָרָאשִׁין. כְּרָעוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן - יִקְרְבוּ כָּל הַכְּרָעַיִם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֲפִלּוּ קָרְבוּ כֻּלָּם, חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן - יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵפָה: ו. דָּם שֶׁנִּתְעָרֵב בְּמַיִם - אִם יֵשׁ בּוֹ מַרְאֵה דָּם - כָּשֵׁר. נִתְעָרֵב בְּיַיִן - רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מַיִם. נִתְעָרֵב בְּדַם בְּהֵמָה אוֹ בְּדַם חַיָּה - רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא מַיִם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם: ז. נִתְעָרֵב בְּדַם פְּסוּלִין - יִשָּׁפֵךְ לָאַמָּה. בְּדַם תַּמְצִית - יִשָּׁפֵךְ לָאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַכְשִׁיר. אִם לֹא נִמְלַךְ וְנָתַן - כָּשֵׁר: ח. דַּם תְּמִימִים בְּדַם בַּעֲלֵי מוּמִים - יִשָּׁפֵךְ לָאַמָּה. כּוֹס בְּכוֹסוֹת - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם קָרַב כּוֹס אֶחָד - יִקְרְבוּ כָּל הַכּוֹסוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֲפִלּוּ קָרְבוּ כֻּלָּם חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן - יִשָּׁפֵךְ לָאַמָּה: ט. הַנִּתָּנִין לְמַטָּה, שֶׁנִּתְעָרְבוּ בַּנִּתָּנִין לְמַעְלָה - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִתֵּן לְמַעְלָה, וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחְתּוֹנִים לְמַעְלָה, כְּאִלּוּ הֵן מַיִם, וַיַּחֲזֹר וְיִתֵּן לְמַטָּה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יִשָּׁפְכוּ לָאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלַךְ וְנָתַן - כָּשֵׁר: י. הַנִּתָּנִין מַתָּנָה אַחַת, שֶׁנִּתְעָרְבוּ בַּנִּתָּנִין בְּמַתָּנָה אַחַת - יִנָּתְנוּ מַתָּנָה אַחַת. מַתַּן אַרְבַּע בְּמַתַּן אַרְבַּע - יִנָּתְנוּ בְּמַתַּן אַרְבַּע. מַתַּן אַרְבַּע בְּמַתָּנָה אַחַת - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ בְּמַתַּן אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר:

יְנָתְנוּ בְּמַתָּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: וַהֲרֵי הוּא עוֹבֵר עַל: "בַּל תְּגַרַע" (דְּבָרִים יג א). אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: וַהֲרֵי הוּא עוֹבֵר עַל: "בַּל תּוֹסִיף" (שָׁם). אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: לֹא נֶאֱמַר "בַּל תּוֹסִיף", אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא נֶאֱמַר "בַּל תְּגַרַע", אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ. וְעוֹד אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: כְּשֶׁנָּתַתָּ - עָבַרְתָּ עַל "בַּל תּוֹסִיף", וְעָשִׂיתָ מַעֲשֶׂה בְּיָדְךָ. וּכְשֶׁלֹּא נָתַתָּ - עָבַרְתָּ עַל "בַּל תְּגַרַע", וְלֹא עָשִׂיתָ מַעֲשֶׂה בְּיָדְךָ:

יא. הַנִּתָּנִין בִּפְנִים, שֶׁנִּתְעָרְבוּ עִם הַנִּתָּנִין בַּחוּץ - יִשָּׁפְכוּ לָאַמָּה. נָתַן בַּחוּץ וְחָזַר וְנָתַן בִּפְנִים - כָּשֵׁר. בִּפְנִים וְחָזַר וְנָתַן בַּחוּץ - רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל, וַחֲכָמִים מַכְשִׁירִים. שֶׁהָיָה רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהֵיכָל - פָּסוּל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: חַטָּאת בִּלְבָד. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף הָאָשָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא ז): "כַּחַטָּאת כָּאָשָׁם": יב. חַטָּאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָהּ בִּשְׁנֵי כוֹסוֹת: יָצָא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ - הַפְנִימִי כָּשֵׁר. נִכְנַס אֶחָד מֵהֶן לִפְנִים - רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי מַכְשִׁיר בַּחִיצוֹן, וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי: מָה אִם בְּמָקוֹם שֶׁהַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת בַּחוּץ - לֹא עָשָׂה אֶת הַמִּשְׁאָר כַּיּוֹצֵא. מָקוֹם שֶׁאֵין הַמַּחֲשָׁבָה פּוֹסֶלֶת בִּפְנִים - אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמִּשְׁאָר כַּנִּכְנָס? נִכְנַס לְכַפֵּר, אַף-עַל-פִּי שֶׁלֹּא כִפֵּר - פָּסוּל, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: עַד שֶׁיְּכַפֵּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִכְנִיס שׁוּגֵג - כָּשֵׁר. כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין, שֶׁנִּתְּנוּ עַל-גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ - לֹא הִרְצָה הַצִּיץ אֶלָּא עַל הַטָּמֵא, שֶׁהַצִּיץ מְרַצֶּה עַל הַטָּמֵא, וְאֵינוֹ מְרַצֶּה עַל הַיּוֹצֵא:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק ט

א. הַמִּזְבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: כָּל הָרָאוּי לָאִשִּׁים, אִם עָלָה - לֹא יֵרֵד, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא ו): "הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ", מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לָאִשִּׁים, אִם עָלְתָה - לֹא תֵרֵד, אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רָאוּי לָאִשִּׁים, אִם עָלָה - לֹא יֵרֵד. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל הָרָאוּי לַמִּזְבֵּחַ, אִם עָלָה - לֹא יֵרֵד, שֶׁנֶּאֱמַר: "הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ". מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לַמִּזְבֵּחַ, אִם עָלְתָה - לֹא תֵרֵד, אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רָאוּי לַמִּזְבֵּחַ, אִם עָלָה - לֹא יֵרֵד. אֵין בֵּין דִּבְרֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל לְדִבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אֶלָּא הַדָּם וְהַנְּסָכִים, שֶׁרַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא יֵרֵדוּ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: יֵרֵדוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַזֶּבַח כָּשֵׁר, וְהַנְּסָכִים פְּסוּלִים, הַנְּסָכִים כְּשֵׁרִין וְהַזֶּבַח פָּסוּל, אֲפִלּוּ זֶה וְזֶה פְּסוּלִין - הַזֶּבַח לֹא יֵרֵד, וְהַנְּסָכִים יֵרֵדוּ: ב. וְאֵלּוּ אִם עָלוּ - לֹא יֵרֵדוּ: הַלָּן, וְהַטָּמֵא, וְהַיּוֹצֵא, וְהַנִּשְׁחָט חוּץ לִזְמַנּוֹ, וְחוּץ לִמְקוֹמוֹ, וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִים, וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שֶׁנִּשְׁחֲטָה בַּלַּיְלָה, וְשֶׁנִּשְׁפַּךְ דָּמָהּ, וְשֶׁיָּצָא דָּמָהּ חוּץ לַקְּלָעִים - אִם עָלְתָה, תֵּרֵד. רַבִּי שִׁמְעוֹן

אוֹמֵר: לֹא תֵּרֵד, שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כֹּל שֶׁפְּסוּלוֹ בַּקֹּדֶשׁ - הַקֹּדֶשׁ מְקַבְּלוֹ. לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בַּקֹּדֶשׁ - אֵין הַקֹּדֶשׁ מְקַבְּלוֹ: ג. אֵלּוּ לֹא הָיָה פְּסוּלָן בַּקֹּדֶשׁ: הָרוֹבֵעַ, וְהַנִּרְבָּע, וְהַמֻּקְצֶה, וְהַנֶּעֱבָד, וְהָאֶתְנָן, וְהַמְּחִיר, וְהַכִּלְאַיִם, וְהַטְּרֵפָה, וְהַיּוֹצֵא דֹּפֶן, וּבַעֲלֵי מוּמִין. רַבִּי עֲקִיבָא מַכְשִׁיר בִּבַעֲלֵי מוּמִין. רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר: דּוֹחֶה הָיָה אַבָּא אֶת בַּעֲלֵי מוּמִין מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ: ד. כְּשֵׁם שֶׁאִם עָלוּ - לֹא יֵרְדוּ, כָּךְ אִם יָרְדוּ - לֹא יַעֲלוּ. וְכֻלָּן שֶׁעָלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ - יֵרְדוּ. עוֹלָה שֶׁעָלְתָה חַיָּה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ - תֵּרֵד. שְׁחָטָהּ בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ - יַפְשִׁיט וְינַתֵּחַ בְּמְקוֹמָהּ: ה. וְאֵלּוּ אִם עָלוּ - יֵרְדוּ: בְּשַׂר קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים, וּבְשַׂר קָדָשִׁים קַלִּים, וּמוֹתַר הָעֹמֶר, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְלֶחֶם־הַפָּנִים, וּשְׁיָרֵי הַמְּנָחוֹת, וְהַקְּטֹרֶת. הַצֶּמֶר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כְּבָשִׂים, וְהַשֵּׂעָר שֶׁבִּזְקַן תְּיָשִׁים, וְהָעֲצָמוֹת, וְהַגִּידִים, וְהַקְּרָנַיִם, וְהַטְּלָפַיִם, בִּזְמַן שֶׁהֵן מְחֻבָּרִין - יַעֲלוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא א): "וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה". פֵּרְשׁוּ - לֹא יַעֲלוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים יב): "וְעָשִׂיתָ עֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר וְהַדָּם": ו. וְכֻלָּם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ - לֹא יַחֲזִיר. וְכֵן גַּחֶלֶת שֶׁפָּקְעָה מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. אֵבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, קֹדֶם לַחֲצוֹת - יַחֲזִיר, וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. לְאַחַר חֲצוֹת - לֹא יַחֲזִיר, וְאֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן: ז. כְּשֵׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ - כָּךְ הַכֶּבֶשׁ מְקַדֵּשׁ. כְּשֵׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכֶּבֶשׁ מְקַדְּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן - כָּךְ הַכֵּלִים מְקַדְּשִׁים. כְּלֵי הַלַּח מְקַדְּשִׁין אֶת הַלַּח, וּמִדּוֹת הַיָּבֵשׁ מְקַדְּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ. אֵין כְּלֵי הַלַּח מְקַדְּשִׁין אֶת הַיָּבֵשׁ, וְלֹא מִדּוֹת הַיָּבֵשׁ מְקַדְּשׁוֹת אֶת הַלַּח. כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּקְבוּ: אִם עוֹשִׂים הֵם מֵעֵין מְלַאכְתָּן, שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהֵם שְׁלֵמִים - מְקַדְּשִׁין. וְאִם לָאו - אֵין מְקַדְּשִׁים. וְכֻלָּן אֵין מְקַדְּשִׁים אֶלָּא בַּקֹּדֶשׁ:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק י

א. כָּל הַתָּדִיר מֵחַבֵּרוֹ - קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִים קוֹדְמִים לַמּוּסָפִין, מוּסְפֵי שַׁבָּת קוֹדְמִין לְמוּסְפֵי רֹאשׁ־חֹדֶשׁ, מוּסְפֵי רֹאשׁ־חֹדֶשׁ קוֹדְמִין לְמוּסְפֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר כח): "מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה": ב. וְכָל הַמְקֻדָּשׁ מֵחֲבֵרוֹ - קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. דַּם חַטָּאת קוֹדֵם לְדַם עוֹלָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצֶּה. אִבְרֵי עוֹלָה קוֹדְמִין לְאִמּוּרֵי חַטָּאת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לָאִשִּׁים. חַטָּאת קוֹדֶמֶת לָאָשָׁם, מִפְּנֵי שֶׁדָּמָהּ נִתָּן עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת וְעַל הַיְסוֹד. אָשָׁם קוֹדֵם לְתוֹדָה וּלְאֵיל נָזִיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קוֹדְמִין לִשְׁלָמִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד, וּטְעוּנִים לֶחֶם. שְׁלָמִים קוֹדְמִין לִבְכוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהֵם טְעוּנִין מַתָּן אַרְבַּע וּסְמִיכָה וְנִסָּכִים וּתְנוּפַת חָזֶה וָשׁוֹק: ג. הַבְּכוֹר קוֹדֵם לַמַּעֲשֵׂר, מִפְּנֵי שֶׁקְּדֻשָּׁתוֹ מֵרֶחֶם, וְנֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים. הַמַּעֲשֵׂר קוֹדֵם לָעוֹפוֹת,

מִפְּנֵי שֶׁהוּא זֶבַח, וְיֵשׁ בּוֹ קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים - דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו: ד. הָעוֹפוֹת קוֹדְמִין לַמְּנָחוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִינֵי דָמִים. מִנְחַת חוֹטֵא קוֹדֶמֶת לְמִנְחַת נְדָבָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא בָּאָה עַל חֵטְא. חַטַּאת־הָעוֹף קוֹדֶמֶת לְעוֹלַת־הָעוֹף. וְכֵן בְּהֶקְדֵּשָׁה: ה. כָּל הַחַטָּאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, קוֹדְמוֹת לָאֲשָׁמוֹת, חוּץ מֵאֲשַׁם מְצֹרָע, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בָּא עַל־יְדֵי הֻכְשַׁר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה בָּאִין בְּנֵי שְׁתַּיִם, וּבָאִין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים, חוּץ מֵאֲשַׁם נָזִיר וַאֲשַׁם מְצֹרָע, שֶׁהֵן בָּאִין בְּנֵי שְׁנָתָן וְאֵינָן בָּאִין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים: ו. כֵּיצַד שֶׁהֵן קוֹדְמִים בְּהַקְרָבָתָן - כָּךְ הֵן קוֹדְמִים בַּאֲכִילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֶמֶשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם - שֶׁל אֶמֶשׁ קוֹדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֶמֶשׁ וְחַטָּאת וְאָשָׁם שֶׁל הַיּוֹם - שְׁלָמִים שֶׁל אֶמֶשׁ קוֹדְמִין; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַחַטָּאת קוֹדֶמֶת, מִפְּנֵי שֶׁהִיא קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים: ז. וּבְכֻלָּם - הַכֹּהֲנִים רַשָּׁאִין לְשַׁנּוֹת בַּאֲכִילָתָן, לְאָכְלָן צָלוּיִים, שְׁלוּקִים, וּמְבֻשָּׁלִים, וְלָתֵת לְתוֹכָן תִּבְלֵי חֻלִּין וְתִבְלֵי תְרוּמָה, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן; רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן תִּבְלֵי תְרוּמָה, שֶׁלֹּא יָבִיא אֶת הַתְּרוּמָה לִידֵי פְּסוּל: ח. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: אִם רָאִיתָ שֶׁמֶן שֶׁהוּא מִתְחַלֵּק בָּעֲזָרָה - אֵין אַתָּה צָרִיךְ לִשְׁאֹל: 'מַה הוּא?' אֶלָּא: מוֹתַר רְקִיקֵי מִנְחוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצֹרָע. אִם רָאִיתָ שֶׁמֶן שֶׁהוּא נָתוּן עַל־גַּבֵּי הָאֲשִׁים - אֵין אַתָּה צָרִיךְ לִשְׁאֹל: 'מַה הוּא?' אֶלָּא: מוֹתַר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים, וּמִנְחַת כֹּהֲנִים הַמָּשִׁיחַ. שֶׁאֵין מִתְנַדְּבִים שֶׁמֶן. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: מִתְנַדְּבִים שֶׁמֶן:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק יא

א. דַּם חַטָּאת שֶׁנִּתַּז עַל הַבֶּגֶד - הֲרֵי זֶה טָעוּן כִּבּוּס, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵין הַכְּתוּב מְדַבֵּר אֶלָּא בַּנֶּאֱכָלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא ו): "בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֵּאָכֵל" - אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית טְעוּנוֹת כִּבּוּס, שֶׁנֶּאֱמַר: (שָׁם) "תּוֹרַת הַחַטָּאת", תּוֹרָה אַחַת לְכָל הַחַטָּאוֹת: ב. חַטָּאת פְּסוּלָה - אֵין דָּמָהּ טָעוּן כִּבּוּס, בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר, בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר? שֶׁלָּנָה, וְשֶׁנִּטְמְאָה, וְשֶׁיָּצְאָה. וְאֵיזוֹ הִיא שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שְׁעַת הַכֹּשֶׁר? שֶׁנִּשְׁחֲטָה חוּץ לִזְמַנָּהּ וְחוּץ לִמְקוֹמָהּ, וְשֶׁקִּבְּלוּ פְּסוּלִין, וְזָרְקוּ אֶת דָּמָהּ: ג. נִתַּז מִן הַצָּוָאר עַל הַבֶּגֶד - אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס. מִן הַקֶּרֶן וּמִן הַיְסוֹד - אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס. נִשְׁפַּךְ עַל הָרִצְפָּה, וַאֲסָפוֹ - אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס. אֵין טָעוּן כִּבּוּס, אֶלָּא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל בַּכְּלִי וְרָאוּי לְהַזָּיָה. נִתַּז עַל הָעוֹר, עַד שֶׁלֹּא הֻפְשַׁט - אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס. מִשֶּׁהֻפְשַׁט - טָעוּן כִּבּוּס, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף מִשֶּׁהֻפְשַׁט - אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס. אֵינוֹ טָעוּן כִּבּוּס, אֶלָּא מְקוֹם הַדָּם, וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טֻמְאָה, וְרָאוּי לְכִבּוּס: ד. אֶחָד הַבֶּגֶד וְאֶחָד הַשַּׂק וְאֶחָד הָעוֹר - טְעוּנִין כִּבּוּס בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. וּשְׁבִירַת כְּלִי חֶרֶס - בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ.

וּמְרִיקָה וּשְׁטִיפָה בִּכְלִי נְחשֶׁת - בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחַטָּאת מִקָּדְשֵׁי־קָדָשִׁים: ה. בֶּגֶד שֶׁיָּצָא חוּץ לַקְּלָעִים - נִכְנָס וּמְכַבְּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לַקְּלָעִים - קוֹרְעוֹ, וְנִכְנָס וּמְכַבְּסוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. כְּלִי חֶרֶס שֶׁיָּצָא חוּץ לַקְּלָעִים - נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לַקְּלָעִים - נוֹקְבוֹ, וְנִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ: ו. כְּלִי נְחשֶׁת שֶׁיָּצָא חוּץ לַקְּלָעִים - נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לַקְּלָעִים - פּוֹחֲתוֹ, וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ: ז. אֶחָד שֶׁבִּשֵּׁל בּוֹ, וְאֶחָד שֶׁעֵרָה לְתוֹכוֹ רוֹתֵחַ, אֶחָד קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים וְאֶחָד קָדָשִׁים קַלִּים - טְעוּנִין מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: קָדָשִׁים קַלִּים אֵינָן טְעוּנִין מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אִם בִּשֵּׁל בּוֹ מִתְּחִלַּת הָרֶגֶל - יְבַשֵּׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרֶגֶל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עַד זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה: מְרִיקָה - כִּמְרִיקַת הַכּוֹס, וּשְׁטִיפָה - כִּשְׁטִיפַת הַכּוֹס. מְרִיקָה - בְּחַמִּין, וּשְׁטִיפָה - בְּצוֹנֵן. וְהַשְּׁפוּד וְהָאַסְכְּלָא מַגְעִילָן בְּחַמִּין: ח. בִּשֵּׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחֻלִּין, אוֹ קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קַלִּים: אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּנוֹתֵן טַעַם - הֲרֵי הַקֵּלִים נֶאֱכָלִין כַּחֲמוּרִין, וְאֵינָן טְעוּנִין מְרִיקָה וּשְׁטִיפָה, וְאֵינָם פּוֹסְלִין בְּמַגָּע. רָקִיק שֶׁנָּגַע בְּרָקִיק, וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה - לֹא כָּל הָרְקִיקִין וְלֹא כָּל הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין: אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מָקוֹם שֶׁבָּלַע:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק יב

א. טְבוּל יוֹם וּמְחֻסַּר כִּפּוּרִים - אֵינָן חוֹלְקִין בַּקָּדָשִׁים לֶאֱכֹל לָעֶרֶב. אוֹנֵן - נוֹגֵעַ, וְאֵינוֹ מַקְרִיב, וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל לָעֶרֶב. בַּעֲלֵי מוּמִין, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִין, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין עוֹבְרִין - חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין, אֲבָל לֹא מַקְרִיבִין. וְכָל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַעֲבוֹדָה - אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבָּשָׂר. וְכָל שֶׁאֵין לוֹ בַּבָּשָׂר - אֵין לוֹ בָּעוֹרוֹת. אֲפִלּוּ טָמֵא בִּשְׁעַת זְרִיקַת דָּמִים, וְטָהוֹר בִּשְׁעַת הַקְטֵר חֲלָבִים - אֵינוֹ חוֹלֵק בַּבָּשָׂר, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא ז, לג): "הַמַּקְרִיב אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה": ב. כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בִּבְשָׂרָהּ - לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר: (שָׁם): "עוֹלַת אִישׁ" - עוֹלָה שֶׁעָלְתָה לָאִישׁ. עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחֲטָה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא עָלְתָה לַבְּעָלִים - עוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים. אֶחָד עוֹלַת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלַת הָאִשָּׁה - עוֹרוֹתֵיהֶן לַכֹּהֲנִים: ג. עוֹרוֹת קָדָשִׁים קַלִּים - לַבְּעָלִים, וְעוֹרוֹת קָדְשֵׁי קָדָשִׁים - לַכֹּהֲנִים. קַל וָחֹמֶר, מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בִּבְשָׂרָהּ - זָכוּ בְּעוֹרָהּ, קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים שֶׁזָּכוּ בִּבְשָׂרָהּ - אֵינוֹ דִין שֶׁיִּזְכּוּ בְּעוֹרָן. אֵין 'מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ', שֶׁאֵין לוֹ עוֹר מִכָּל מָקוֹם: ד. כָּל הַקָּדָשִׁים שֶׁאֵרַע בָּהֶם פְּסוּל קֹדֶם לְהֶפְשֵׁטָן - אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לַכֹּהֲנִים. לְאַחַר הֶפְשֵׁטָן - עוֹרוֹתֵיהֶם לַכֹּהֲנִים. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים: מִימֵי לֹא

רָאִיתִי עוֹר יוֹצֵא לְבֵית־הַשְּׂרֵפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: מִדְּבָרָיו לָמַדְנוּ, שֶׁהַמַּפְשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר, וְנִמְצָא טְרֵפָה, שֶׁיֵּאוֹתוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין 'לֹא רָאִינוּ' רְאָיָה, אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵפָה: ה. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים: בִּזְמַן שֶׁהֵם נִשְׂרָפִין כְּמִצְוָתָן - נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן, וּמְטַמְּאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵינָן נִשְׂרָפִין כְּמִצְוָתָן - נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה, וְאֵינָן מְטַמְּאִין בְּגָדִים: ו. הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יָצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת הָעֲזָרָה, וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יָצְאוּ - הָרִאשׁוֹנִים מְטַמְּאִין בְּגָדִים, וְהָאַחֲרוֹנִים - אֵינָן מְטַמְּאִים בְּגָדִים, עַד שֶׁיֵּצְאוּ. יָצְאוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ - אֵלּוּ וְאֵלּוּ מְטַמְּאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵלּוּ וְאֵלּוּ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּגָדִים, עַד שֶׁיֵּצֵאת הָאוּר בְּרֻבָּן. נִתַּךְ הַבָּשָׂר - אֵין הַשּׁוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק יג

א. הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַּחוּץ - חַיָּב עַל הַשְּׁחִיטָה, וְחַיָּב עַל הָעֲלִיָּה. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: שָׁחַט בִּפְנִים וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - חַיָּב. שָׁחַט בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - פָּטוּר, שֶׁלֹּא הֶעֱלָה בַּחוּץ אֶלָּא דָּבָר פָּסוּל. אָמְרוּ לוֹ: אַף הַשּׁוֹחֵט בִּפְנִים וּמַעֲלֶה בַּחוּץ, כֵּיוָן שֶׁהוֹצִיאוֹ פְּסָלוֹ: ב. טָמֵא שֶׁאָכַל, בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר - חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: טָמֵא שֶׁאָכַל טָהוֹר - חַיָּב. וְטָמֵא שֶׁאָכַל טָמֵא - פָּטוּר, שֶׁלֹּא אָכַל אֶלָּא דָּבָר טָמֵא. אָמְרוּ לוֹ: אַף טָמֵא שֶׁאָכַל טָהוֹר, כֵּיוָן שֶׁנִּגַּע בּוֹ - טִמְּאָהוּ. וְטָהוֹר שֶׁאָכַל טָמֵא - פָּטוּר, שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל טֻמְאַת הַגּוּף: ג. חֹמֶר בַּשְּׁחִיטָה מִבָּעֲלִיָּה, וּבָעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה. חֹמֶר בַּשְּׁחִיטָה: שֶׁהַשּׁוֹחֵט לַהֶדְיוֹט - חַיָּב. וְהַמַּעֲלֶה לַהֶדְיוֹט - פָּטוּר. חֹמֶר בָּעֲלִיָּה: שְׁנַיִם שֶׁאָחֲזוּ בַּסַּכִּין וְשָׁחֲטוּ - פְּטוּרִים. אָחֲזוּ בְּאֵבֶר וְהֶעֱלוּהוּ - חַיָּבִין. הֶעֱלָה וְחָזַר וְהֶעֱלָה וְחָזַר וְהֶעֱלָה - חַיָּב עַל כָּל עֲלִיָּה וַעֲלִיָּה, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא אַחַת, וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיַּעֲלֶה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַפִלּוּ הֶעֱלָה עַל הַסֶּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן - חַיָּב: ד. אֶחָד קָדָשִׁים כְּשֵׁרִין, וְאֶחָד קָדָשִׁים פְּסוּלִין, שֶׁהָיָה פְּסוּלָן בַּקֹּדֶשׁ, וְהִקְרִיבָן בַּחוּץ - חַיָּב. הַמַּעֲלֶה כַּזַּיִת מִן הָעוֹלָה וּמִן הָאֲמוּרִין בַּחוּץ - חַיָּב. הַקֹּמֶץ, וְהַלְּבוֹנָה, וְהַקְּטֹרֶת, וּמִנְחַת כֹּהֲנִים, וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ, וּמִנְחַת נְסָכִין, שֶׁהִקְרִיב מֵאֶחָד מֵהֶן כַּזַּיִת בַּחוּץ - חַיָּב. רַבִּי אֶלְעָזָר פּוֹטֵר, עַד שֶׁיַּקְרִיב אֶת כֻּלּוֹ. וְכֻלָּם שֶׁהִקְרִיבָן בִּפְנִים, וְשִׁיֵּר בָּהֶן כַּזַּיִת, וְהִקְרִיבָן בַּחוּץ - חַיָּב. וְכֻלָּן שֶׁחָסְרוּ כָּל שֶׁהֵן, וְהִקְרִיבָן בַּחוּץ - פָּטוּר: ה. הַמַּקְרִיב קָדָשִׁים וְאֵמוּרֵיהֶם בַּחוּץ - חַיָּב. מִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה וְהִקְרִיבָהּ בַּחוּץ - פָּטוּר. קָמְצָהּ, וְחָזַר קָמְצָהּ לְתוֹכָהּ, וְהִקְרִיבָהּ בַּחוּץ - חַיָּב: ו. הַקֹּמֶץ וְהַלְּבוֹנָה, שֶׁהִקְרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ - חַיָּב. רַבִּי אֶלְעָזָר פּוֹטֵר, עַד שֶׁיַּקְרִיב אֶת הַשֵּׁנִי. אֶחָד בִּפְנִים וְאֶחָד בַּחוּץ - חַיָּב. שְׁנֵי בְזִיכֵי לְבוֹנָה, שֶׁהִקְרִיב

אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ - חַיָּב. רַבִּי אֶלְעָזָר פּוֹטֵר, עַד שֶׁיַּקְרִיב אֶת הַשֵּׁנִי. אֶחָד בִּפְנִים וְאֶחָד בַּחוּץ - חַיָּב. הַזּוֹרֵק מִקְצָת דָּמִים בַּחוּץ - חַיָּב. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: אַף הַמְנַסֵּךְ מֵי חָג בֶּחָג בַּחוּץ - חַיָּב. רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר: שְׁיָרֵי הַדָּם שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ - חַיָּב: ז. הַמּוֹלֵק אֶת הָעוֹף בִּפְנִים, וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - חַיָּב. מָלַק בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בִּפְנִים, וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַּחוּץ - חַיָּב. נִמְצָא, דֶּרֶךְ הֶכְשֵׁרוֹ מִבִּפְנִים - פְּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הֶכְשֵׁרוֹ בַּחוּץ - פְּטוּרוֹ בִּפְנִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כֹּל שֶׁחַיָּבִין עָלָיו בַּחוּץ - חַיָּבִין עַל כַּיּוֹצֵא בּוֹ בִּפְנִים שֶׁהֶעֱלָהוּ בַּחוּץ; חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בִּפְנִים וּמַעֲלֶה בַּחוּץ: ח. הַחַטָּאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָהּ בִּכּוֹס אֶחָד, נָתַן בַּחוּץ, וְחָזַר וְנָתַן בִּפְנִים, בִּפְנִים וְחָזַר וְנָתַן בַּחוּץ - חַיָּב, שֶׁכָּלוּ רָאוּי לָבוֹא בִּפְנִים. קִבֵּל דָּמָהּ בִּשְׁנֵי כוֹסוֹת: נָתַן שְׁנֵיהֶן בִּפְנִים - פָּטוּר. שְׁנֵיהֶן בַּחוּץ - חַיָּב, אֶחָד בִּפְנִים וְאֶחָד בַּחוּץ - פָּטוּר. אֶחָד בַּחוּץ וְאֶחָד בִּפְנִים - חַיָּב עַל הַחִיצוֹן, וְהַפְּנִימִי מְכַפֵּר. לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה? לְמַפְרִישׁ חַטָּאתוֹ וְאָבְדָה, וְהִפְרִישׁ אַחֶרֶת תַּחְתֶּיהָ, וְאַחַר־כָּךְ נִמְצְאַת הָרִאשׁוֹנָה, וְהָרֵי שְׁתֵּיהֶן עוֹמְדוֹת, שָׁחַט שְׁתֵּיהֶן בִּפְנִים - פָּטוּר. שָׁחַט שְׁתֵּיהֶן בַּחוּץ - חַיָּב. אַחַת בִּפְנִים וְאַחַת בַּחוּץ - פָּטוּר. אַחַת בַּחוּץ וְאַחַת בִּפְנִים - חַיָּב עַל הַחִיצוֹנָה, וְהַפְּנִימִית מְכַפֶּרֶת. כֵּיצַד שֶׁדָּמָהּ פּוֹטֵר אֶת בְּשָׂרָהּ - כָּךְ הוּא פּוֹטֵר אֶת בְּשַׂר חֲבֵרְתָּהּ:

מַסֶּכֶת זְבָחִים פֶּרֶק יד

א. פָּרַת חַטָּאת שֶׁשְּׂרָפָהּ חוּץ מִגִּתָּהּ, וְכֵן שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ שֶׁהִקְרִיבוֹ בַּחוּץ - פָּטוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא יז): "וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ" - כָּל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד, אֵין חַיָּבִין עָלָיו: ב. הָרוֹבֵעַ, וְהַנִּרְבָּע, וְהַמֻּקְצֶה, וְהַנֶּעֱבָד, וְהָאֶתְנָן, וְהַמְּחִיר, וְהַכִּלְאַיִם, וְהַטְּרֵפָה, וְיוֹצֵא דֹּפֶן, שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ - פָּטוּר, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא יז, ד): "לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה'" - כָּל שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא לִפְנֵי מִשְׁכַּן ה', אֵין חַיָּבִין עָלָיו. בַּעֲלֵי מוּמִין, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִים, בֵּין בַּעֲלֵי מוּמִין עוֹבְרִים שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ - פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בַּעֲלֵי מוּמִין קְבוּעִים - פָּטוּר. וּבַעֲלֵי מוּמִין עוֹבְרִין - עוֹבְרִין בְּלֹא תַּעֲשֶׂה. תּוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן, וּבְנֵי־יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן שֶׁהִקְרִיבָן בַּחוּץ - פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בְּנֵי־יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן - פָּטוּר. וְתוֹרִים שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּן - בְּלֹא תַּעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ וּמְחֻסַּר זְמָן - פָּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הֲרֵי זֶה בְּלֹא תַּעֲשֶׂה, שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל שֶׁהוּא רָאוּי לָבוֹא לְאַחַר זְמָן - הֲרֵי זֶה בְּלֹא תַּעֲשֶׂה, וְאֵין בּוֹ כָּרֵת, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כָּל שֶׁאֵין בּוֹ כָּרֵת - אֵין בּוֹ בְּלֹא תַּעֲשֶׂה: ג. מְחֻסַּר זְמָן - בֵּין בְּגוּפוֹ בֵּין בִּבְעָלָיו. אֵיזֶה הוּא מְחֻסַּר זְמָן בִּבְעָלָיו? הַזָּב, וְהַזָּבָה, וְיוֹלֶדֶת, וּמְצֹרָע, שֶׁהִקְרִיבוּ

חַטָּאתָם וַאֲשָׁמָם בַּחוּץ - פְּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשַׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ - חַיָּבִין. הַמַּעֲלֶה מִבְּשַׂר חַטָּאת, מִבְּשַׂר אָשָׁם, מִבְּשַׂר קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים, מִבְּשַׂר קָדָשִׁים קַלִּים, וּמוֹתַר הָעֹמֶר, וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וְלֶחֶם־הַפָּנִים, וּשְׁיָרֵי מְנָחוֹת, הַיּוֹצֵק, הַבּוֹלֵל, הַפּוֹתֵת, הַמּוֹלֵחַ, הַמֵּנִיף, הַמַּגִּישׁ, הַמְסַדֵּר אֶת הַשֻּׁלְחָן, וְהַמֵּטִיב אֶת הַנֵּרוֹת, וְהַקּוֹמֵץ, וְהַמְקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ - פָּטוּר. אֵין חַיָּבִין עָלָיו: לֹא מִשּׁוּם זָרוּת, וְלֹא מִשּׁוּם טֻמְאָה, וְלֹא מִשּׁוּם מְחַסַּר בְּגָדִים, וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם: ד. עַד שֶׁלֹּא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן - הָיוּ הַבָּמוֹת מֻתָּרוֹת, וַעֲבוֹדָה בַּבְּכוֹרוֹת. מִשֶּׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן - נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, וַעֲבוֹדָה בַּכֹּהֲנִים. קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים - נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קָדָשִׁים קַלִּים - בְּכָל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל: ה. בָּאוּ לַגִּלְגָּל - הֻתְּרוּ הַבָּמוֹת. קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים - נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קָדָשִׁים קַלִּים - בְּכָל מָקוֹם: ו. בָּאוּ לְשִׁילֹה - נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת. לֹא הָיָה שָׁם תִּקָּרָה, אֶלָּא בַּיִת שֶׁל אֲבָנִים מִלְמַטָּן, וִירִיעוֹת מִלְמַעְלָן, וְהִיא הָיְתָה "מְנוּחָה" (דְּבָרִים יב, ט). קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים - נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי - בְּכָל הָרוֹאֶה: ז. בָּאוּ לְנוֹב וְלִגְבְעוֹן - הֻתְּרוּ הַבָּמוֹת. קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים -נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קָדָשִׁים קַלִּים - בְּכָל עָרֵי יִשְׂרָאֵל: ח. בָּאוּ לִירוּשָׁלַיִם - נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, וְלֹא הָיָה לָהֶם עוֹד הֶתֵּר, וְהִיא הָיְתָה נַחֲלָה. קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים - נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי - לִפְנִים מִן הַחוֹמָה: ט. כָּל הַקָּדָשִׁים שֶׁהִקְדִּישָׁן בִּשְׁעַת אִסּוּר בָּמוֹת, וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת אִסּוּר בָּמוֹת בַּחוּץ - הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְחַיָּבִין עֲלֵיהֶן כָּרֵת. הִקְדִּישָׁן בִּשְׁעַת הֶתֵּר בָּמוֹת, וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת אִסּוּר בָּמוֹת - הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן כָּרֵת. הִקְדִּישָׁן בִּשְׁעַת אִסּוּר בָּמוֹת וְהִקְרִיבָן בִּשְׁעַת הֶתֵּר בָּמוֹת - הֲרֵי אֵלּוּ בַּעֲשֵׂה וְאֵין בָּהֶם בִּלֹּא תַעֲשֶׂה: י. אֵלּוּ קָדָשִׁים קְרֵבִין בַּמִּשְׁכָּן: קָדָשִׁים שֶׁהֻקְדְּשׁוּ לַמִּשְׁכָּן. קָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר - קְרֵבִין בַּמִּשְׁכָּן. וְקָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד - בְּבָמָה. קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד שֶׁהֻקְדְּשׁוּ לַמִּשְׁכָּן - יִקְרְבוּ בַּמִּשְׁכָּן. וְאִם הִקְרִיבָן בְּבָמָה - פָּטוּר. מַה בֵּין בָּמַת יָחִיד לְבָמַת צִבּוּר? סְמִיכָה, וּשְׁחִיטַת צָפוֹן, וּמַתָּן סָבִיב, וּתְנוּפָה, וְהַגָּשָׁה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מִנְחָה בַּבָּמָה, וְכֹהוֹן, וּבִגְדֵי שָׁרֵת, וּכְלֵי שָׁרֵת, וְרֵיחַ נִיחוֹחַ, וּמְחִצָּה בַּדָּמִים, וּרְחוּץ יָדַיִם וְרַגְלַיִם. אֲבָל הַזְּמַן, וְהַנּוֹתָר, וְהַטָּמֵא - שָׁוִין בָּזֶה וּבָזֶה:

סְלִיק מַסֶּכֶת זְבָחִים

לָבֹא, אִי כָּךְ הוּא, לָא אִתְיַישְׁבָא לִשְׁמְשָׁא, וְכֵיוָן דְּחַזְיָא לֵיהּ, בְּלִבָּאי, דְּהָא אֲמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, אִתְנְהִיר. וְע״ד הַאי בְּאֵר לַחַי סְעוּדַת הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא, רוֹאִי וַדַּאי, וּכְדֵין אִתְנַהֲרָא, כְּהַאי גַּוְונָא דִּכְתִיב, (שמות כ״ד) וְקַיְימָא בְּמַיִין חַיִין, לַחַי רֹאִי, וַיֶּחֱזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ בְּגִין לְאִתְמַלְיָא וּלְאִתְנַהֲרָא וַיִּשְׁתּוּ. אֲמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ שַׁפִּיר מֵהַאי חַי.

קָאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, וְכָךְ הוּא. [דף קל״ו ע״א] תָּא חֲזֵי, כְּתִיב עוֹד אֲמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הַאי (שמואל ב׳ כ״ד) מְהֵימְנוּתָא, דַּאֲמָרוּ רַבָּנָן וּבְנָיָהוּ בֶּן יְהוֹיָדָע בֶּן אִישׁ חַי דַּהֲוָה צַדִּיק, וְנָהִיר לְדָרֵיהּ, לְרוּבָּא דְּעַלְמָא, דְּזִמִּינִין אִינּוּן בְּהַאי סְעוּדְתָא דְּלִוְיָתָן וְהַהוּא כְּמָה דְּחַי דִּלְעֵילָּא, נָהִיר תּוֹרָא, וּלְמִשְׁתֵּי חַמְרָא טַב, לְעַלְמָא, וּבְכָל זִמְנָא, הַאי דְּאִתְנְטַר מִכַּד אִתְבְּרֵי עַלְמָא, בְּאֵר, לַחַי אִסְתַּכַּל וְחָמֵי, בְּגִין לְאִתְנַהֲרָא, כְּדְקָאָמְרָן. וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לַחַי רֹאִי. הַיְינוּ דִּכְתִיב בְּקַחְתּוֹ אֶת רִבְקָה, וַיֹּתֶב בַּהֲדָהּ, וְאִתְאַחִיד עִמָּהּ, חֻשַּׁךְ בַּלַּיְלָה, דִּכְתִיב (שיר ב׳) שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי. וְתָא חֲזֵי, יִצְחָק בִּקְרִית אַרְבַּע הֲוָה בָּתַר דְּמִית אַבְרָהָם, מַהוּ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם בְּאֵר לַחַי רֹאִי, דְּאִזְדַּוּוג בֵּיהּ, וְאָחִיד בֵּיהּ בְּהַהוּא בֵּירָא, לְאַתְעָרָא רְחִימוּתָא כְּדְקָאָמְרָן.

לְשׁוֹבֵעַ, דַּאֲמַר רִבִּי זֵירָא, כָּל מִינֵי פִּיתּוּי, פִּתָּה הקב״ה לְיִשְׂרָאֵל, לְהַחֲזִירָם לְמוּטָב, וְדָא הוּא יַתִּיר מִכֻּלְּהוֹן, דַּאֲמַר לְהוֹ וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשׂוֹבַע. וּבַקְּלָלוֹת, וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא תִשְׂבָּעוּ, וְדָא קַשְׁיָא לְהוֹ מִכֻּלְּהוֹ. מ״ט, דִּכְתִיב (שמות ט״ז) מִי יִתֵּן מוּתֵנוּ בְּיַד ה׳ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וגו׳. אֲמַר רִבִּי זֵירָא, מִלַּמֵּד, דְּמִשּׁוּם הָאֲכִילָה מָסְרוּ נַפְשָׁם לָמוּת

פְּתַח רִבִּי יִצְחָק וַאֲמַר, (קהלת א׳) וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שָׁם. וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ, דָּא שִׁמְשָׁא, דְּנָהִיר לְסִיהֲרָא, דְּכַד אִתְחֲזֵי בַּהֲדָהּ, כְּדֵין נָהֲרָא, וְאִתְנְהִיר וְזָרַח, מֵאַתַר עִלָּאָה, דְּקָיְימָא עֲלֵיהּ, מִתַּמָּן זָרַח תְּדִיר. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, לְאִזְדַּוְוגָא בַּהֲדָהּ דְּסִיהֲרָא. הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם, דְּאִיהוּ יְמִינָא, וְשַׁוֵּי תּוֹקְפֵיהּ בֵּיהּ, וּבְגִין דְּתוֹקְפֵיהּ בֵּיהּ, כָּל חֵילָא דְּגוּפָא בִּימִינָא הוּא, וּבֵיהּ תַּלְיָא. וּלְבָתַר סוֹבֵב אֶל צָפוֹן, נָהֵיר לְסִטְרָא דָּא, וְנָהֵיר לְסִטְרָא דָּא. סוֹבֵב סוֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב שֶׁמֶשׁ, וְהַשְׁתָּא רוּחַ. אֶלָּא כֻּלָּא חַד, וְרָזָא חָדָא, וְכָל דָּא, בְּגִין דְּסִיהֲרָא אִתְנַהֲרָא מִנֵּיהּ, וְיִתְחַבְּרוּן תַּרְוַוייהוּ.

תָּא חֲזֵי, כַּד אַתָּא אַבְרָהָם לְעַלְמָא חֲבִיק לָהּ לְסִיהֲרָא וְקָרִיב לָהּ, כְּיוֹן דַּאֲתָא יִצְחָק אֲחִיד בָּהּ, בְּיָדָם. כֵּיוָן שֶׁרָאָה הקב״ה תַּאֲוָתָם, אָמַר לָהֶם, אִם תִּשְׁמְעוּ לְקוֹל הַמִּצְוֹת, וַאֲכַלְתֶּם לָשׂוֹבַע כְּדֵי לְהָנִיחַ דַּעְתָּם. כה״ג, חֲמוּ דָּא שִׁמְשָׁא, דְּנָהִיר לְסִיהֲרָא, רַבָּנָן דְּגָלוּתָא אִתְמַשַּׁךְ, אִסְתַּכְּמוּ עַל קְרָאֵי דְּאוֹרַיְתָא, וַאֲמָרוּ דְּזִמְנִין לְמֵיכַל וּלְמֶחֱדֵי בִּסְעוּדָתָא רַבָּה, דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד לְהוֹ, וְע״ד רוּבָּא דְּעַלְמָא סָבְלוּ גָּלוּתָא בְּגִין הַהִיא סְעוּדְתָא.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן, לֵית לָן לְסְתּוֹר מְהֵימְנוּתָא דְּכֻלָּא, אֶלָּא לְקַיְימָא לֵיהּ, דְּהָא אוֹרַיְתָא אַסְהֲדַת עֲלוֹי, דְּהָא אֲנַן יָדְעִין מְהֵימְנוּתָא דְּצַדִּיקַיָּא, וְכִסּוּפָא דִּלְהוֹן מַאי הִיא, דִּכְתִיב (שיר א׳) נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָךְ, וְלֹא בַּאֲכִילָה. נַזְכִּירָה דּוֹדַיִךְ מִיַּיִן. וְהַהִיא סְעוּדְתָא דְּזִמְנִין בָּהּ, יְהֵא לָן חוּלַק לְמֶהֱוֵי מִנָּהּ, וְזוֹ הִיא הַשִּׂמְחָה וְהַשְּׂחוֹק. וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק, שֶׁיִּצְחֲקוּ הַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא, אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק, זְכוּת הַנִּשְׂמָה, מוֹלִיד הַשְּׂחוֹק הַוֶּה, וְהַשִּׂמְחָה בָּעוֹלָם.

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה. וְאַתְקִיף בָּהּ כִּדְקָא יָאוֹת, רִבִּי בּוֹ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי, וּמָשִׁיךְ לָהּ בִּרְחִימוּ, כְּמָה דְּאַתְּמַר, דִּכְתִיב שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרֹאשׁ. כֵּיוָן דַּאֲתָא יַעֲקֹב, כְּדֵין אִתְחַבַּר שִׁמְשָׁא בְּסִיהֲרָא, וְאִתְנְהִיר, וְאִשְׁתַּכַּח יַעֲקֹב שְׁלִים בְּכָל סִטְרִין, וְסִיהֲרָא אִתְנְהִירַת, וְאִתְתַּקָּנַת בְּתִרֵיסַר שִׁבְטִין.

פְּתַח רִבִּי יְהוּדָה וַאֲמַר (תהלים קל״ד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ׳ כָּל עַבְדֵי יְיָ׳ וגו׳. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל תָּא חֲזֵי, הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ׳, וּמַאן אִינוּן, דְּיִתְחַזּוּן לְבָרְכָא לֵיהּ לְקב״ה, כָּל עַבְדֵי יְיָ׳, בְּגִין דְּכָל בַּר נָשׁ בְּעַלְמָא [דף קל״ו ע״ב] מִיִּשְׂרָאֵל, אע״ג דְּכֹלָּא יִתְחַזּוּן לְבָרְכָא לֵיהּ לְקב״ה, בִּרְכָתָא דִּבְגִינַיְיהוּ יִתְבָּרְכוּן עִלָּאִין וְתַתָּאִין מַאן הִיא, הַהִיא דְּבָרְכִין לֵיהּ עַבְדֵי יְיָ׳, וְלָא כְּלָהוּ. וּמַאן אִינוּן דְּבִרְכַתְהוֹן בִּרְכָתָא, הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ׳ בַּלֵּילוֹת, אִלֵּין אִינוּן דְּקָיְימוּ בְּפַלְגוּת לֵילְיָא, וְאִתְעֲרֵי לְמִקְרֵי בְּאוֹרַיְתָא, אִלֵּין קָיְימֵי בְּבֵית יְיָ׳ בַּלֵּילוֹת, דְּהָא כְּדֵין קב״ה אָתֵי לְאִשְׁתַּעְשָׁעָא עִם צַדִּיקַיָּא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן. וַאֲנָן קָיְימֵי הָכָא לְאִתְעָרָא בְּמִלֵּי דְּאוֹרַיְתָא, נִימָא בְּמִלֵּי דְּיִצְחָק, דַּאֲנָן בֵּיהּ.

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה.

רִבִּי בּוֹ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי,

פְּתַח וַאֲמַר, (שיר א׳) יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ וגו׳, בְּכַמָּה מַעֲלוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, דְּתָנִינָן אָמַר רִבִּי אַחָא בַּר יַעֲקֹב כָּל מַה שֶּׁבָּרָא קב״ה בָּעוֹלָמוֹת שֶׁלּוֹ, חוּץ מִמֶּנּוּ, הָיוּ בְּשִׁתּוּף. וּמִי אָמַר רִבִּי אַחָא הָכֵי, חַס וְשָׁלוֹם, דְּהָא בְּמִלָּה דָּא יְסַגֵּי פְּלוּגְתָּא בְּעַלְמָא, דְּאִי תֵּימָא הָכֵי, הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם נִבְרָאִים רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מַמָּשׁ, יֹאמַר שֶׁיֵּשׁ שִׁתּוּף בָּהֶם, הָא כָּל אַפַּיָּא דְּדָהוֹן וְדִידָן שַׁוְיָין.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, בְּמִלָּה דָּא יְסַגֵּי פְּלוּגְתָּא בְּעַלְמָא, דְּהָא תָּנָן בְּמַתְנִיתִין דִּידָן, דְּכָל דַּעֲבַד קב״ה, עֲבַד כְּגוֹן גּוּפָא וְנִשְׁמָתָא,

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וַאֲמַר. וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת רִבְקָה וגו׳ בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, אַמַּאי אָתָא לְמִמְנֵי הָכָא, דַּהֲוָה בֶּן נְשַׁמְתָּא קַדִּישָׁא, דַּהֲוָה אַרְבָּעִים שָׁנָה, כַּד נְסִיב לָהּ לְרִבְקָה, אֶלָּא וַדַּאי, הָא אִתְכְּלִיל יִצְחָק בְּצָפוֹן וְדָרוֹם, בְּאֶשָׁא וּמַיָּא, וּכְדֵין, הֲוָה יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת רִבְקָה. כְּמַרְאָה הַקֶּשֶׁת, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ כַּד אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה רִאשׁוֹנָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁנִיָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלִישִׁית, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה רְבִיעָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִישָׁאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁתִּיתָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁבִיעָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה תְּמִינָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה תִּשִׁיעָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֲשִׂירָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עַשְׁתָּאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה תְּרֵיסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבְּסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חַמְסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁתְּסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁבַעְסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה תְּמָנְיסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה תִּשְׁסָרָאָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה עֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים שָׁנָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה חֲמִשִּׁים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁשִּׁים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שִׁבְעִים וְתִשְׁעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְחַד, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְתַרְתֵּי, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וּתְלָתָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְאַרְבַּע, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְשִׁתָּה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְׁלֵם, וְכֻלְּהוּ אָחִיד לְהוּ לְלֵוִי. בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִים וּתְמָנְיָא, יָרוֹק חִוַּור סוּמָק. בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אָחִיד בָּהּ בְּרִבְקָה, אוֹלִיד בֶּן שִׁשִּׁים, כְּדֵקָא יָאוֹת, שְ

שָׁעָה, בְּהַכְנָסָתָהּ בּוֹ, אֵין תַּאֲוָתָם וְכִסּוּפָם, אֶלָּא לֵיהָנוֹת מִזִּיו הַשְּׁכִינָה, וְלִיזּוֹן מִזִּיוָהּ, הה״ד (שיר א׳) יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. א״ר אַבָּא, יִשָּׁקֵנִי יִפַּרְנְסֵנִי, שֶׁאֵין פַּרְנָסָתָן אֶלָּא לֵיהָנוֹת וְלִיזּוֹן מִזִּיוָהּ שֶׁל מַעְלָה. א״ר יוֹסֵי סוֹפִיהּ דִּקְרָא מוֹכַח דִּכְתִיב כִּי טוֹבִים דּוֹדֶיךָ מִיָּיִן.

בַּת בְּתוּאֵל בַּת בְּתוֹ שֶׁל אֵל. רַב הוּנָא אָמַר, לֹא כָּךְ הוּא, וַאֲנָא הֲוֵית בִּכְרַכֵּי הַיָּם, וְשָׁמַעְנָא דַּהֲווֹ קָרָאן לְהַהוּא גַּרְמָא דְּשִׁדְרָה, הַהוּא דְּאִשְׁתָּאַר בְּקִבְרָא מִכָּל גּוּפָא, בְּתוּאֵל רַמָּאָה, שְׁאֵלִית עֲלֵיהּ, אֲמָרוּ דְּהוּא כְּרִישָׁא דְּחִוְיָא, דְּאִיהוּ רַמָּאָה, וְהַהוּא גַּרְמָא הוּא רַמָּאָה, מִכָּל שְׁאָר גַּרְמֵי.

דְּתָאנָא אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, הַהוּא גַּרְמָא, לָמָּה אִשְׁתָּאַר בְּקִיּוּמָא, יַתִּיר מִכָּל שְׁאָר גַּרְמֵי. מִשּׁוּם דְּאִיהוּ רַמָּאָה, וְלֵית סָבִיל טַעֲמָא דְּמִזּוֹנָא דִּבְנֵי נָשָׁא כְּשְׁאָר גַּרְמֵי, וּבְגִינֵי כָּךְ הוּא תַּקִּיף מִכָּל גַּרְמֵי, וְהוּא **בַּת** בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי, מַאי אִכְפַּת לָן כּוּלֵי הַאי, דְּהָא כְּבָר אִתְּמַר וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת רִבְקָה וגו׳, וְהַשְׁתָּא אֲמַר בַּת בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי, וּלְבָתַר מִפַּדַּן אֲרָם, וּלְבָתַר אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי, אֶלָּא אוֹקְמוּהָ, דַּהֲוַת בֵּין רְשָׁעִים וְאִיהִי לָא עָבְדַת כְּעוֹבָדַיְיהוּ, דַּהֲוַת בַּת בְּתוּאֵל וּמִפַּדַּן אֲרָם, וַאֲחוֹת לָבָן, וְכֻלְּהוּ חַיְיבִין לְאַבְאָשָׁא, וְהִיא סָלְקָא עוֹבָדִין דְּכָשְׁרָן, וְלָא עָבְדַת כְּעוֹבָדַיְיהוּ.

הַשְׁתָּא אִית לְאִסְתַּכָּלָא, אִי רִבְקָה הֲוַת בַּת עֶשְׂרִין שְׁנִין, אוֹ יַתִּיר, אוֹ בַּת שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּדֵין הוּא שִׁבְחָא דִּילָהּ, דְּלָא עָבְדַת כְּעוֹבָדַיְיהוּ, אֲבָל עַד כְּעַן בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים הֲוַת, מַאי שִׁבְחָא דִּילָהּ. א״ר יְהוּדָה בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים הֲוַת, וַעֲבִידַת לְעַבְדָּא כָּל הַהוּא עוֹבָדָא.

אָמַר רִבִּי יִצְחָק, אע״ג דְּכוּלֵי

הַאי עָבְדַת, לָא יְדַעְנָא לֵיהֱוֵי עִקָּרָא, דְּגוּפָא אִתְבְּנֵי עוֹבָדָהָא אִי אִינּוּן כְּשֵׁרָאן, מְנֵיהּ. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב בַּת אוֹ לָאו. [דף קל״ז ע״א] אֶלָּא, תָּא בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי. חֲזֵי, כְּתִיב (שיר ב) כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין וְתָאנָא אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, הוּא הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת. רַמַאי, וּמֵעוֹלָם רַמַאי, כְּשׁוֹשַׁנָּה: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁכֵּן יֵצֶר הָרָע, דְּאִיהוּ רַמַאי. דְּאִיהִי בֵּין אוּכְלוּסָהָא, כְּוַרְדָּא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב בַּת בְּתוּאֵל בֵּין כּוּבִין וְרָזָא דְּמִלָּה, יִצְחָק הָאֲרַמִּי גַּרְמָא רַמָּאָה, מִפַּדַּן אָתֵי מִסְטְרָא דְּאַבְרָהָם דְּאִיהוּ אֲרָם, מִצַּמְד רַמָּאִין, כְּדְתָנַן חֶסֶד עִלָּאָה, וַעֲבִיד חֶסֶד עִם כָּל בְּרִיִּין, וְאע״ג דְּאִיהוּ דִּינָא פַּדְּנָא דְּתוֹרָא שֶׁהוּא צֶמֶד. אֲחוֹת קַשְׁיָא. וְרִבְקָה אֲתַת מִסְטְרָא לָבָן, אֲחוֹת יֵצֶר הָרָע הָאֲרַמִּי, דְּדִינָא, דְּתַחְלָה שֶׁהָיָה מְנוּוָל כְּדְתָנַן, בַּתְּחִלָּה שֶׁהָיָה מְנוּוָל בְּחַטָּאוֹת בָּזֶה הָעוֹלָם, נִקְרָא מִבֵּינַייְהוּ, וְאִתְחַבְּרַת בְּיִצְחָק, לוֹט. לֶעָתִיד לָבוֹא, שֶׁלֹּא יִהְיֶה דְּהָא רִבְקָה מִסְטְרָא דְּדִינָא מְנוּוָל כִּדְבְקַדְמִיתָא, כְּמַאן דְּסָחֵי קַשְׁיָא אַתְיָא, וְאע״ג דְּאִיהִי וּמַטְבִּיל מְסָאֲבוּתֵיהּ, קָרָאן לֵיהּ מִסְטְרָא דְּדִינָא רַפְיָא הַוַת, לָבָן. עַל כָּל פָּנִים אֵין יֵצֶר הָרָע וְחוּטָא דְּחֶסֶד תְּלֵי בָּהּ, וְיִצְחָק בָּטֵל מִן הָעוֹלָם. דִּינָא קַשְׁיָא, וְאִיהִי רַפְיָא, ת״ש, דְּהָכִי אֲנַן אוֹקִימְנָא כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים הַוּוֹ. בְּמַתְנִיתָא. שְׁתֵּי בְּנוֹת וְאִי לָאו דְּאִיהִי רַפְיָא, לָא לוֹט, שֶׁהֵן שְׁתֵּי כִּחוֹת הַגּוּף, יָכִיל עַלְמָא לְמִסְבַּל דִּינָא קַשְׁיָא דְּיִצְחָק. כְּגַוְונָא דָּא, קב״ה מְזַוֵּוג זִוּוּגִין בְּעַלְמָא, חַד תַּקִּיף וְחַד רַפְיָא, בְּגִין לְאִתְתַּקָּנָא כֹּלָּא, וְיִתְבַּסֵּם עָלְמָא.

פְּתַח רִבִּי יְהוּדָה אֲבַתְרֵיהּ וַאֲמַר, וַיֵּעָתֵר יִצְחָק לַיי׳ לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ. מַהוּ וַיֵּעָתֵר, דְּקָרִיב לֵיהּ קָרְבָּנָא, וְצַלֵּי עֲלָהּ.

הַמְעוֹרְרוֹת לַיֵּצֶר הָרָע, עַכְשָׁיו שֶׁאֵינוֹ מְנוּוָל כ"כ, וְנִטְבַּל מִלְּכְלוּכוֹ, נִקְרָא לָבָן, וְאוֹתָן שְׁתֵּי בָּנוֹת אֵינָן בְּטֵלוֹת מֵמֶּשׁ, הה"ד (בראשית כ"ט) וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת. א"ר יוֹסֵי כָּךְ הוּא, תַּמָּן כְּתִיב בְּכִירָה וּצְעִירָה, וְהָכָא כְּתִיב גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה.

א"ר יוֹסֵי, אֲבָל אֵינָן בְּכֹחַ לַעֲשׂוֹת רָע, וּלְהִתְעוֹרֵר לְיֵצֶה"ר כְּמִתְּחִלָּה, מַשְׁמַע דִּכְתִיב שֵׁם הַגְּדוֹלָה לֵאָה, שֶׁלֵּאָה מִכֹּחָהּ וּמֵרִשְׁעָתָהּ, וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל, שֶׁאֵין בָּהּ כֹּחַ הַמִּתְעוֹרֵר, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה כ"ג) וּכְרָחֵל לִפְנֵי גוֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה. אָמַר רַב הוּנָא, זֶה יצה"ר, וּשְׁתֵּי בְּנוֹתָיו, מִתְחַלְּפוֹת מִכַּמּוֹת שֶׁהָיוּ בָּרִאשׁוֹנָה. בַּתְּחִלָּה לוֹט, מְקוֹלָל מְנוּוָל, עַכְשָׁיו לָבָן, מְלוּבָּן, שֶׁאֵינוֹ מְקוֹלָל וּמְנוּוָל בְּנִיווּלוֹ בָּרִאשׁוֹנָה. בַּתְּחִלָּה שְׁתֵּי בְּנוֹתָיו חֲזָקוֹת, כָּל אַחַת וְאַחַת בְּכֹחָהּ, וְעַכְשָׁיו שֵׁם הַגְּדוֹלָה לֵאָה: לֵאָה בְּלֹא כֹּחַ, לֵאָה בְּלֹא חִזּוּק. לֵאָה מִמַּעֲשֶׂיהָ הָרִאשׁוֹנִים. וְשֵׁם וּמַה קָּרְבָּנָא קָרֵיב. עוֹלָה קָרֵיב, דִּכְתִיב וַיֶּעְתֶּר לוֹ יי', כְּתִיב הָכָא וַיֶּעְתֶּר לוֹ יי', וּכְתִיב הָתָם וַיֶּעְתֶּר אֱלֹהִים לָאָרֶץ וגו', מַה לְּהַלָּן קָרְבָּן, אַף כָּאן קָרְבָּן. כְּתִיב (שמואל ב' כ"ד) וַיֶּעְתַּר יִצְחָק, וּכְתִיב וַיֶּעְתֶּר לוֹ, דִּנָפַק אֶשָׁא מִלְּעֵילָא, לְקַבְלָא אֶשָׁא דִּלְתַתָּא.

ד"א וַיֶּעְתַּר יִצְחָק, דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ, וְחָתַר חֲתִירָה לְעֵילָא, לְגַבֵּי מַזָּלָא עַל בְּנִין, דְּהָא בְּהַהוּא אֲתַר תַּלְיָין בְּנִין, דִּכְתִיב וַתִּתְפַּלֵּל עַל ה', וּכְדֵין וַיֶּעְתֶּר לוֹ יי', אַל תִּקְרֵי וַיֶּעְתֶּר לוֹ, אֶלָּא וַיֵּחָתֶר לוֹ, חֲתִירָה חָתַר לֵיהּ קב"ה, וְקַבֵּיל לֵיהּ, וּכְדֵין וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ.

תָּא חֲזֵי, עֶשְׂרִין שְׁנִין, אִשְׁתָּהֵי יִצְחָק עִם אִתְּתֵיהּ, וְלָא אוֹלִידַת, עַד דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ בְּגִין דְּקב"ה אִתְרְעֵי בִּצְלוֹתְהוֹן דְּצַדִּיקַיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּבָעָאן קַמֵּיהּ צְלוֹתְהוֹן, עַל מַה דְּאִצְטְרִיכוּ,

מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּיִתְרַבֵּי וְיִתּוֹסַף רְבוּת קוּדְשָׁא, [דף קל״ז ע״ב] לְכָל מַאן דְּאִצְטְרִיךְ בְּצִלּוֹתְהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא.

תָּא חֲזֵי, אַבְרָהָם לָא צַלֵּי קַמֵּי קב״ה, דְּיִתֵּן לֵיהּ בְּנִין, אע״ג דְּשָׂרָה עֲקָרָה חַוַּת. וְאִי תֵּימָא, הָא כְּתִיב, הֵן לִי לֹא נָתַתָּ זָרַע, הַהוּא לָאו בְּגִין צְלוֹתָא חַוָּה אֶלָּא כְּמַאן דְּמִשְׁתָּעֵי קַמֵּי מָרֵיהּ. אֲבָל יִצְחָק, צַלֵּי עַל אִתְּתֵיהּ, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ חַוָּה יָדַע, דְּלָאו אִיהוּ עָקָר, אֶלָּא אִתְּתֵיהּ, דְּיִצְחָק חַוָּה יָדַע בְּרָזָא דְּחָכְמְתָא, דְּיַעֲקֹב זַמִּין לְמֵיפַק מִנֵּיהּ, בְּתְרֵיסַר שִׁבְטִין, אֲבָל לָא יָדַע, אִי בְּהַאי אִתְּתָא, אִי בְּאָחֳרָא, וְעַל דָּא לְנַכָּח אִשְׁתּוֹ, וְלָא לְנַכָּח רִבְקָה.

אָמַר הַהוּא רַבְיָא, בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה, אִי הָכֵי אַמַּאי לָא רָחֵים לֵיהּ יִצְחָק לְיַעֲקֹב, כָּל כָּךְ כְּמוֹ לְעֵשָׂו, הוֹאִיל וַחַוָּה יָדַע דְּזַמִּין אִיהוּ הַקְּטַנָּה רָחֵל, כְּדְקָאָמְרָן, וְלֹא כְּמוֹת שֶׁהָיוּ בָּרִאשׁוֹנָה.

א״ר אַחָא בַּר יַעֲקֹב, תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב, וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַה׳ לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִיא. אָמַר רִבִּי אַחָא מִפְּנֵי מָה הִיא עֲקָרָה, מִפְּנֵי שֶׁיֵּצֶר הָרָע אֵינוֹ נִמְצָא בְּכֹחוֹ בָּעוֹלָם, וְעַל כָּךְ אֵין נִמְצָא פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, זוֹלְתִי בַּתְּפִלָּה, מַה כְּתִיב, וַיֶּעְתַּר לוֹ ה׳, וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ. כֵּיוָן שֶׁמִּתְעוֹרֵר יֵצֶר הָרָע, נִמְצָא פְּרִיָּה וּרְבִיָּה.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אִם כֵּן מַה הֶפְרֵשׁ בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לְאוֹתוֹ הַזְּמַן, וְעוֹד דְּהָא קְרָא קָאָמַר, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד. אָמַר רִבִּי אַחָא, כָּךְ הוּא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְעַר לֵיהּ לְהַהוּא עִנְיָנָא, דְּצָרִיךְ לְזַוּוּגָא, וְלָא לְכָל שַׁעְתָּא, דְּיֵהָא תָּדִיר עִם בַּר נָשׁ כְּמוֹ כְּעָן, דְּאִיהוּ אִשְׁתַּכַּח תָּדִיר, וְחָטָאן בֵּיהּ בְּנֵי נָשָׁא, אֶלָּא לְהַהוּא זַוּוּגָא בִּלְחוֹדוֹי, וְאִתְעֲרוּתָא הַהִיא, אִתְעֲרוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

לֵיהֱוֵי, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (יחזקאל ל״ו) וַהֲסִירוֹתִי אֶת לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר. מַהוּ לֵב בָּשָׂר. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, לֵב לְהוֹצִיא בָּשָׂר, וְלֹא לְדָבָר אַחֵר.

רִיבִּי יִצְחָק בְּרִבִּי יוֹסֵי, הַוָּה אָתֵי מִקַּפּוֹטְקִיָּא לְלוּד, פָּגַע בֵּיהּ רִבִּי יְהוּדָה, א״ל רִבִּי יִצְחָק, תְּאַמַּר דַּחֲבִירָנָא חַכִּימִי מַתְנִיתָא, אִתְעָרוּ לְהַאי עַנְיָנָא, דְּיֵצֶר הָרָע יִתְנַשֵּׁי מִן עָלְמָא, בַּר הַהִיא שַׁעְתָּא לְזִווּגָא. א״ל, חַיֶּיךָ הָכֵי אִצְטְרִיךְ יֵצֶר הָרָע לָעוֹלָם, כְּמִטְרָא לָעוֹלָם, דְּאִלְמָלֵא יֵצֶר הָרָע, חֶדְוָותָא דִּשְׁמַעְתָּא לָא לֵיהֱוֵי, אֲבָל לָא מְנַוְולָה כְּקַדְמֵיתָא, לְמֶחֱטֵי בֵּיהּ, הה״ד (ישעיה י״א) לֹא יָרֵעוּ וְלֹא יַשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קָדְשִׁי וגו׳. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, הוּא לִבָּא, דְּמִדּוֹרֵיהּ דְּיֵצֶר הָרָע בֵּיהּ. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לִבָּא טָבָא, בְּנַיְינָא דְּגוּפָא וְנִשְׁמְתָא, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב (דברים ו׳) וְאָהַבְתָּ אֵת ה׳ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ דְּהוּא עִקָּרָא דְּכֹלָּא.

לְקַיְימָא מִנֵּיהּ תְּרֵיסַר שִׁבְטִין. א״ל שַׁפִּיר קָאָמַרְתְּ, אֶלָּא כָּל זִינָא רָחֵים לֵיהּ לְזִינֵיהּ, וְאִתְמְשִׁיךְ וְאָזֵיל זִינָא בָּתַר זִינֵיהּ.

תָּא חֲזֵי, עֵשָׂו נִפַּק סוּמָק, כְּמָה דִּכְתִיב וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ וגו׳, וְאִיהוּ זִינָא דְּיִצְחָק, דְּאִיהוּ דִּינָא קַשְׁיָא דִּלְעֵילָּא, וּנְפַק מִנֵּיהּ עֵשָׂו, דִּינָא קַשְׁיָא לְתַתָּא, דְּדָמְיָא לְזִינֵיהּ, וְכָל זִינָא אָזֵיל לְזִינֵיהּ, וְעַל דָּא רָחֵים לֵיהּ לְעֵשָׂו יַתִּיר מִיַּעֲקֹב, כְּמָה דִּכְתִיב וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו. כְּתִיב הָכָא כִּי צַיִד בְּפִיו, וּכְתִיב הָתָם (בראשית א׳) עַל כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יי׳.

א״ר יִצְחָק, כְּתִיב וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת יי׳, לְאָן אַתַּר אָזְלַת. לְבֵי מִדְרְשָׁא דְּשֵׁם וְעֵבֶר. וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ, דְּתַמָּן הַוָּה הַהוּא

רָשָׁע דְּעֵשָׂו אֲגַח קְרָבָא בֵּיהּ בְּיַעֲקֹב. וַיִּתְרֹצָצוּ: אִתְבָּרוּ כְּמָה דְּאַמְרִינָן, רָצַץ אֶת מוֹחוֹ. אִתְבָּרוּ דָּא עִם דָּא, וְאִתְפְּלָגוּ. ת״ח, דָּא סִטְרָא דְּרוֹכֵב נָחָשׁ, וְדָא סִטְרָא דְּרוֹכֵב עַל פָּרְסָיָא שְׁלֵימְתָא קַדִּישָׁא, בְּסִטְרָא [דף קל״ח ע״א] דְּשִׁמְשָׁא, לְשַׁמְשָׁא בְּסִיהֲרָא. וְתָא חֲזֵי, בְּגִין דְּאִתְמְשַׁךְ עֵשָׂו אֲבַתְרֵיהּ דְּהַהוּא נָחָשׁ, אָזֵיל עִמֵּיהּ יַעֲקֹב בַּעֲקִימָא, כְּנָחָשׁ, דְּאִיהוּ אָזֵיל בַּעֲקִימוּ, חַכִּים, וְאִיהוּ אָזֵיל בַּעֲקִימוּ, כְּד״א וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוֹם וגו׳, חַכִּים. וְעוֹבָדוֹי דְּיַעֲקֹב לְגַבֵּיהּ, הֲווֹ לֵיהּ כְּנָחָשׁ, וְהָכֵי אִצְטְרִיךְ לֵיהּ, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא לֵיהּ לְעֵשָׂו, בַּתְרֵיהּ דְּהַהוּא נָחָשׁ, וְיִתְפְּרַשׁ מִנֵּיהּ, וְלָא יְהֵא לֵיהּ חוּלָקָא עִמֵּיהּ בְּעַלְמָא דֵּין וּבְעַלְמָא דְּאָתֵי.

כַּד אָתָא רַב כַּהֲנָא אֲמַר, הָכֵי אָמְרִין מִשְׁמֵיהוֹן דְּמָארֵי מַתְנִיתָא, תְּרֵי בְּנָיְנִין דְּגוּפָא אִינּוּן, כַּבְדָא וְלִבָּא, דַּאֲמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן אֲמַר רִבִּי יְהוּדָה, כַּבְדָא וְלִבָּא, אִינּוּן מְנַהֲגֵי גוּפָא בְּכָל סִטְרֵי אֲבָרוֹי, מְנַהֲגָא דְּרֵישָׁא מוֹחָא, אֲבָל דְּגוּפָא אִינּוּן תְּרֵין, וְקַדְמָאָה הוּא כַּבְדָא, תִּנְיָנָא לִבָּא. וְהַיְינוּ דִּכְתִיב בְּפָרְשָׁתָא, וַיִּתְרֹוֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ אִלֵּין תְּרֵין בְּנָיְנֵי דְּגוּפָא.

מַאי טַעְמָא וַיִּתְרֹצְצוּ. מִשּׁוּם דְּלִבָּא אִתְנְשֵׁי מִנֵּיהּ יֵצֶר הָרָע. וַיִּתְרֹוֹצְצוּ וַיִּשְׁלָיוּ מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא אֲמַר רַב הוּנָא, וַיִּתְרֹוֹצְצוּ וַיִּשָּׁבְרוּ, כְּלוֹמַר, נִשְׁבַּר כֹּחָם וְחֵילָם. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, הַגּוּף מַהוּ אוֹמֵר, אִם כֵּן לָמָּה זֶה אָנֹכִי, וְלָמָּה נִבְרֵאתִי. מֵיָד וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת ה׳.

וְתָנִינָן, בָּא לְהָרְגָהּ, אַקְדִּים אַנְתְּ וְקַטְלֵיהּ. כְּתִיב, בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת אָחִיו דְּאַשְׁרֵי לֵיהּ לְתַתָּא, בְּהַהוּא עָקֵב, הה״ד וְיָדוֹ אוֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו, דְּשַׁוֵּי יְדוֹי עַל הַהוּא עָקֵב, לְאַכְפְיָא לֵיהּ.

וַיֹּאמֶר ה׳ לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים וגו׳. אֵלּוּ הַשְׁנֵי גְּאִים, הַכָּבֵד וְהַלֵּב. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, הַמּוֹחַ וְהַלֵּב. רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, הַמּוֹחַ אֵין בִּכְלַל זֶה, מַשְׁמַע דִּכְתִיב בְּבִטְנֵךְ, וְהַמּוֹחַ אֵין בַּבֶּטֶן אֶלָּא בָּרֹאשׁ. וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ וגו׳, וְרַב יַעֲבוֹד צָעִיר, זֶהוּ הַכָּבֵד, שֶׁהוּא רַב וְגָדוֹל, וְהוּא מְשַׁמֵּשׁ לִפְנֵי הַלֵּב, דְּאָמַר רִבִּי יְהוּדָה, הַכָּבֵד קוֹלֵט הַדָּם, וּמְשַׁמֵּשׁ בּוֹ לִפְנֵי הַלֵּב.

וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי. אָמַר רַב כַּהֲנָא, הַכָּבֵד הוּא הָרִאשׁוֹן וְהוּא אַדְמוֹנִי, לָמָּה הוּא אַדְמוֹנִי, עַל שֶׁבּוֹלֵעַ אֶת הַדָּם תְּחִלָּה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ רִאשׁוֹן, עַל שֶׁהוּא

ד״א וְיָדוֹ אוֹחֶזֶת, דְּלָא יָכֵיל לְמֵיפַּק מִנֵּיהּ מִכֹּל וָכֹל, אֶלָּא וְיָדוֹ אוֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו, דָּא סִיהֲרָא, דְּאִתְכַּסְיָא נְהוֹרָא, בְּגִין עֵקֶב דְּעֵשָׂו, וְעַל דָּא אִצְטְרִיךְ לֵיהּ, לְמֵיהַךְ עִמֵּיהּ בְּחָכְמְתָא, בְּגִין לְדַחֲיָא לֵיהּ לְתַתָּא, וְיִתְדַּבַּק בְּאַתְרֵיהּ.

וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. קב״ה קָרֵי לֵיהּ יַעֲקֹב וַדַּאי. תָּא חֲזֵי, כְּתִיב הָכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב, נִקְרָא שְׁמוֹ לָא כְּתִיב, אֶלָּא קָרָא שְׁמוֹ, וַיַּעֲקְבֵנִי, וַדַּאי חָמָא לֵיהּ קב״ה, דְּהָא הַהוּא חִוְיָא קַדְמָאָה, אִיהוּ חַכִּים לְאַבָאָשָׁא, כֵּיוָן דַּאֲתָא יַעֲקֹב, אֲמַר הָא וַדַּאי חַכִּים לְקַבְלֵיהּ, וּבְגִין כָּךְ קָרָא לֵיהּ יַעֲקֹב.

הָא אוּקִימְנָא בְּכָל אֲתַר, וַיִּקְרָא סְתָם, הַאי הוּא דַּרְגָּא בַּתְרָאָה, כְּמָה דִּכְתִיב, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וגו׳. וְהָכָא וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב, בְּכָל אֲתַר, שְׁמֵיהּ לָא אִקְרֵי עַל יְדָא דְּב״נ, בַּאֲתַר אָחֳרָא מַה כְּתִיב, (בראשית ל״ג) וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל קב״ה קָרָא לֵיהּ לְיַעֲקֹב אֵל.

א״ל אֲנָא אֱלָהָא בְּעָלְמָאי, וְאַנְתְּ אֱלָהָא בְּתַתָּאי.

וְתָא חֲזֵי, יַעֲקֹב הֲוָה יָדַע, דְּעֵשָׂו הֲוָה לֵיהּ לְאִתְדַּבְּקָא,

בְּהַהוּא חִוְיָא עַקִימָא, וְעַל רֵאשׁוֹן, לְבִלּוֹעַ הַדָּם, מִכָּל דָּא, בְּכָל עוֹבָדוֹי, אִתְמַשַּׁךְ הַמַּאֲכָל, וְהוּא רֵאשׁוֹן לַדָּם אֲבָל עֲלֵיהּ, כְּחִוְיָא עַקִימָא אָחֳרָא, לֹא לַיְצִירָה. וּבְמַאן נוֹקִים וְרַב [דף קל״ח ע״ב] בְּחָכְמְתָא בַּעֲקִימוּ, יַעֲבוֹד צָעִיר, עַל שֶׁהוּא רַב וְהָכִי אִצְטְרִיךְ. וְאַתְיָיא דָּא, וְגָדוֹל בְּשִׁעוּרוֹ מִן הַלֵּב, וְהוּא כִּי הָא דַּאֲמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, עוֹבֵד לַלֵּב. אֲמַר רִבִּי אַבָּא, לָמָּה מַאי דִּכְתִיב, (בראשית א׳) וַיִּבְרָא אֶת אֲתָא פָּרְשָׁתָא דָּא, אֶלָּא אֱלֹהִים הַתַּנִּינִם לְאַחֲזָאָה לִבְנֵי עַלְמָא, דְּאַף עַל הַגְּדוֹלִים, דָּא יַעֲקֹב וְעֵשָׂו. גַּב דְּהַהִיא שְׁלֵימוּתָא לֵיהֱוֵי וְאֶת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרוֹמֶשֶׁת, בְּאַרְעָא, אָרְחֵיהּ וְטַבְעֵיהּ אִלֵּין שְׁאָר דַּרְגִּין דְּבִינַיְיהוּ, דְּעַלְמָא לָא אִשְׁתַּנֵּי. רִבִּי יֵיסָא וַדַּאי אִתְעֲבִיד יַעֲקֹב חַכִּים, אֲמַר בָּא וּרְאֵה הַכָּבֵד הוּא הַצָּד לְקִבְלֵיהּ דְּהַהוּא חִוְיָא אָחֳרָא, צַיִד וְהוּא צַיִד בְּפִיו, וְהַלֵּב הוּא וְהָכִי אִצְטְרִיךְ. הַחוֹשֵׁב, וְהוּא יוֹשֵׁב אֹהָלִים וּבְגִין כָּךְ, בְּכָל יַרְחָא וְיַרְחָא, חוֹשֵׁב הה״ד וַיָּזֵד יַעֲקֹב נָזִיד, חֲד שָׂעִיר, בְּגִין מַחֲשָׁבוֹת, נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בַּתּוֹרָה. לְאַמְשָׁכָא לֵיהּ לְאַתְרֵיהּ וַיָּזֵד יַעֲקֹב נָזִיד. רִבִּי בָּא בְּשֵׁם וְיִתְפְּרַשׁ מִן סִיהֲרָא, וְכֵן בְּיוֹמֵי רִבִּי אַחָא אָמַר, לְעוֹלָם דְּכִפּוּרֵי, לְאַקְרָבָא הַהוּא טִבְעוֹ שֶׁל עוֹלָם אֵינוֹ מִשְׁתַּנֶּה, שָׂעִיר, וְדָא בְּחָכְמָה, בֹּא וּרְאֵה, מַה כְּתִיב, וַיָּזֵד יַעֲקֹב לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, וְלָא יָכֵיל נָזִיד, כְּד״א (שמות י״ח) אֲשֶׁר זָדוּ לְאַבָאָשָׁא, דִּכְתִיב, (ויקרא י־ו) עֲלֵיהֶם, וְתַרְגּוּמוֹ דַּחֲשִׁיבוּ. וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל כְּלוֹמַר, הַלֵּב חוֹשֵׁב וּמְהַרְהֵר עֲוֹנוֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה, בַּתּוֹרָה, בִּידִיעַת בּוֹרְאוֹ, מַה וְאוֹקְמוּהָ דְּדָא עֵשָׂו, דְּאִיהוּ כְּתִיב, וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה שָׂעִיר, וְכֻלָּא בְּחָכְמָה וְהוּא עָיֵף. הַכָּבֵד שֶׁהֶרֶךְ טִבְעוֹ,

לָצֵאת וְלָצוּד צַיִד בְּפִיו לִבְלוֹעַ, וּבְרַמָּאוּת לְגַבֵּיהּ. מַאי טַעְמָא, וְאֵינוֹ מוֹצֵא, נִקְרָא עָוֶל, וְהוּא מִשּׁוּם דִּכְתִיב, (תהלים י״ח) וְעִם אוֹמֵר לַלֵּב, עַד שֶׁאַתָּה מְהַרְהֵר עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּדִבָּרִים אֵלּוּ בְּד״ת, הַרְהֵר חִוְיָא בִּישָׁא, עָקִים, רוּחָא בַּאֲכִילָה וּבִשְׁתְיָה, לְקַיֵּים גּוּפֵהּ, חַפִּים לְאַבָּאשָׁא, אַסְטֵי הה״ד, וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל יַעֲקֹב לְעֵילָא, וְאַסְטֵי לְתַתָּא. הַלְעִיטֵנִי נָא מִן הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה, כִּי כֵן דַּרְכִּי לִבְלוֹעַ הַדָּם, וְחַכְּמִין לֵיהּ בְּחָכְמָה, וּלְשַׁגֵּר לִשְׁאָר הָאֲבָרִים, כִּי עָוֶל בַּעֲקִימוּ, בְּגִין דְּלָא יְכִיל אָנֹכִי, בְּלֹא אֲכִילָה וּשְׁתְיָה. וְהַלֵּב לְאַבָּאשָׁא, וּלְשַׁלְטָאָה. וְעַל אוֹמֵר, תֵּן לִי הָרִאשׁוֹן וְהַמּוּבְחָר דָּא, יַעֲקֹב דְּאִיהוּ בְּרָזָא מִכָּל מַה שֶׁתִּבְלַע, תֵּן לִי דְּמְהֵימְנוּתָא, כָּל עוֹבָדוֹי לְגַבֵּי בְּכוֹרָתֵךְ, הָדָא הוּא דִכְתִיב דְּעֵשָׂו, בְּגִין דְּלָא יָהַב דּוּכְתָּא מִכְרָה כַיּוֹם אֶת בְּכוֹרָתֵךְ לִי, לֵיהּ, לְהַהוּא חִוְיָא, לְסַאֲבָא קוֹנְמִיתָא דְּתַאֲבָא, עַד שֶׁהַלֵּב מְהַרְהֵר וְחוֹשֵׁב בַּמַּאֲכָל, בּוֹלֵעַ מַקְדְּשָׁא וְלָא יַקְרִיב לְגַבֵּיהּ וְלָא יִשְׁלוֹט בְּעַלְמָא, וְעַל דָּא, לָא אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְאַבְרָהָם, לְאִתְנַהֲגָא בְּעוֹקְמָא, וְלָא לְיִצְחָק, בְּגִין דְּעֵשָׂו, דְּאִיהוּ סִטְרָא דְּהַהוּא חִוְיָא, עַד לָא אָתָא לְעַלְמָא. אֲבָל יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ מָאנֵיהּ דְּבֵיתָא, אִיבָּעֵי לֵיהּ, לְקַיְּימָא לְקִבְלֵיהּ דְּהַהוּא חִוְיָא, דְּלָא יְהֵיב לֵיהּ שָׁלְטָנוּתָא כְּלָל, לְסַאֲבָא בֵּי מַקְדְּשָׁא דְּיַעֲקֹב, וְעַל דָּא, אִצְטְרִיךְ לְיַעֲקֹב, יַתִּיר מִכָּל בְּנֵי עַלְמָא, וּבְגִין כָּךְ, יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין, אִתְבְּרִירוּ חוּלָק עַדְבֵיהּ דְּקב״ה, דִּכְתִיב, (דברים ל״ב) כִּי חֵלֶק יי׳ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים. סִטְרָא דְּאַבְרָהָם גָּרִים לוֹן לְאִתְגַּדְּלָא, וּזְכוּתֵיהּ סַיֵּיעַ לוֹן, הוּא הֲוָה מְחַנֵּךְ לוֹן בְּמִצְוֹת,

דִּכְתִיב, כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת בָּנָיו וגו׳, לְאַסְגָּאָה יַעֲקֹב וְעֵשָׂו. וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יוֹדֵעַ צַיִד וגו׳. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, כָּל חַד וְחַד, אִתְפְּרַשׁ לְאָרְחֵיהּ [דף קל"ט ע"א] דָּא לְסִטְרָא דִּמְהֵימְנוּתָא, וְדָא לְסִטְרָא דַּעֲבוֹדָה זָרָה. וְכֵן הַוָּה בְּמֵעוֹי דְּרִבְקָה, דְּתַמָּן כָּל חַד אָזִיל לְסִטְרֵיהּ, דְּכַד אִיהִי אִשְׁתַּדְּלַת בְּעוֹבָדִין דְּכָשְׁרָן, אוֹ עִבְרַת סְמִיךְ לַאֲתַר טַב, לְמֶעְבַּד פִּקּוּדֵי דְאוֹרַיְתָא, הַוָּה יַעֲקֹב חָדֵי, וְדָחִיק לְנָפְקָא, וְכַד הַוּוֹת אָזְלָא, סְמִיךְ לַאֲתַר ע״ז, הַהוּא רָשָׁע בָּטַשׁ לְנָפְקָא, וְאוֹקְמוּהָ. וּבג״כ, כַּד אִתְבְּרִיאוּ וּנְפָקוּ לְעָלְמָא, כָּל חַד אִתְפְּרַשׁ, וְאָזִיל וְאִתְמְשַׁךְ בְּדוּכְתֵּיהּ. דְּאִתְחֲזֵי לֵיהּ, וְעַל דָּא, וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יוֹדֵעַ צַיִד וגו׳.

הַכָּבֵד, דְּאִלְמָלֵי הַהוּא כִּסּוּפָא וְהַרְהוּרָא דִּלְבָּא בַּמַּאֲכָל, לֹא יוּכְלוּ הַכָּבֵד, וְהָאֲבָרִים לִבְלוֹעַ דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי, כֵּן דֶּרֶךְ הָעֲבָדִים, שֶׁאֵינָם אוֹכְלִים עַד שֶׁהָאָדוֹן אוֹכֵל.

א״ר יוֹסֵי, כְּתִיב לְאַחַר כֵּן, וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים, מַהוּ עֲדָשִׁים, סְגַלְגַּלִּין כְּגַלְגַּלְתָּא, וְגַלְגַּלָּא סָבִיב בְּעַלְמָא, כְּלוֹמַר, דְּלָא אִתְנְשֵׁי מֵאָרְחֵיהּ. כָּךְ הוּא ב״נ, בְּהַהוּא זִמְנָא אע״ג דְּכָל הַהוּא טִיבוּ, וְיָקָר וּשְׁלֵימוּתָא לֶיהֱוֵי, אָרְחֵיהּ דְּעָלְמָא לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי לָא יִתְנְשֵׁי.

מַתְנִיתִין, תְּנַן אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם מְנַשְּׁבָן, וְעָתִיד קב״ה לְהִתְעוֹרֵר רוּחַ

וְיֵאָהַב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו, הָא אוֹקְמוּהָ, דִּכְתִיב, אִישׁ יוֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה. וּכְתִיב הָתָם, הוּא הָיָה גִּבּוֹר צַיִד אִישׁ שָׂדֶה, לְקַפְּחָא לוֹן לִבְנֵי נָשָׁא, וּלְקַטְלָא לוֹן, וְאִיהוּ אָמַר דַּעֲבִיד צְלוֹתָא, וְצַיֶּיד לֵיהּ בְּפוּמֵיהּ. אִישׁ שָׂדֶה,

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פסח

יום **ראשון** 13 טן הדלקת נרות ברבינו תם: 8:18 מוצ"ח לשיטת ר"ת: 8:19	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות ה' **ירושלמי:** יבמות י"א **תוספתא:** כתובות ז **נ"ך:** ישעיהו יד **משניות:** זבחים ח **זהר:** חלק ב עמ' קעז-קעח	**א' דפסח** עלות השחר (72 דק) ... 4:55 | סו"ז תפילה ..... 10:29 נץ החמה ..... 6:11 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:37 | שקיעה ..... 7:06 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:25 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:19
יום **שני** 14 טז	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות ו' **ירושלמי:** יבמות י"ב **תוספתא:** כתובות ח **נ"ך:** ישעיהו טו **משניות:** זבחים ט **זהר:** חלק ב עמ' קעט-קפ	**א' דחוה"מ פסח, א' לעומר** עלות השחר (72 דק) ... 4:54 | סו"ז תפילה ..... 10:29 נץ החמה ..... 6:10 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:36 | שקיעה ..... 7:06 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:24 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:19
יום **שלישי** 15 יז	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות ז' **ירושלמי:** יבמות י"ג **תוספתא:** כתובות ט **נ"ך:** ישעיהו טז **משניות:** זבחים י **זהר:** חלק ב עמ' קפא-קפב	**ב' דחוה"מ פסח, ב' לעומר,** עלות השחר (72 דק) ... 4:53 | סו"ז תפילה ..... 10:28 נץ החמה ..... 6:08 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:36 | שקיעה ..... 7:07 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:23 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:20
יום **רביעי** 16 יח	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות ח' **ירושלמי:** יבמות י"ד **תוספתא:** כתובות י **נ"ך:** ישעיהו יז **משניות:** זבחים יא **זהר:** חלק ב עמ' קפג-קפד	**ג' דחוה"מ פסח, ג' לעומר** עלות השחר (72 דק) ... 4:51 | סו"ז תפילה ..... 10:28 נץ החמה ..... 6:07 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:35 | שקיעה ..... 7:08 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:23 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:21
יום **חמישי** 17 יט	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות ט' **ירושלמי:** יבמות ט"ו **תוספתא:** כתובות יא **נ"ך:** ישעיהו יח **משניות:** זבחים יב **זהר:** חלק ב עמ' קפה-קפו	**ד' דחוה"מ פסח, ד' לעומר** עלות השחר (72 דק) ... 4:50 | סו"ז תפילה ..... 10:27 נץ החמה ..... 6:06 | חצות היום ..... 12:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:34 | שקיעה ..... 7:08 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:22 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:21
יום **שישי** 18 כ הדלקת נרות (40 דק): 6:29 (20 דק): 6:49	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות י' **ירושלמי:** יבמות ט"ז **תוספתא:** כתובות יב **נ"ך:** ישעיהו יט **משניות:** זבחים יג **זהר:** חלק ב עמ' קפז-קפח	**ה' דחוה"מ פסח, ה' לעומר** עלות השחר (72 דק) ... 4:49 | סו"ז תפילה ..... 10:27 נץ החמה ..... 6:05 | חצות היום ..... 12:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:33 | שקיעה ..... 7:09 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:21 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:22
שב"ק כא 19 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:23	**לימוד יומי:** **בבלי:** מכות י"א **ירושלמי:** יבמות י"ז **תוספתא:** גטין א **נ"ך:** ישעיהו כ **משניות:** זבחים יד **זהר:** חלק ב עמ' קפט-קצ	**שבת שביעי של פסח, ו' לעומר, יזכור** עלות השחר (72 דק) ... 4:47 | סו"ז תפילה ..... 10:26 נץ החמה ..... 6:04 | חצות היום ..... 12:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:32 | שקיעה ..... 7:10 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:20 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:23

אֱמוּנַת חֲכָמִים זוֹ הַהַצָּלָה שֶׁל הָאָדָם !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)